

تفکر جمعی و تقسیم کار

فرهنگ خرد جمعی

گروه نوآندیشان و پیش کسوتان با هدف ایجاد یک انسجام درونی در صنف کار خود را آغاز کرده و با حفظ ارزش‌های گذشته سعی در ایجاد گفتمان جدید و تحول گرایانه در صنف را ... صفحه ۲

نهاد های موازی یا دولت پنهان؟

صفحه ۳

اهدافی که احتمالا محقق نخواهد شد
اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۴ چه
در سر داشت؟

صفحه ۴

مسئله ای به نام
Carlos Queiroz

صفحه ۵

یک ایرانی در میان
۱۰۰ بازیکن برتر جهان
طارمی تاریخ‌ساز شد

صفحه ۵

پاسخ مودیچ به پیشنهاد النصر:
فقط رئال مادرید!

صفحه ۵

قطعی اینترنت، اپیدمی امروز
اژه‌ای: سازمان بازرسی
چاره جویی کند

صفحه ۷

ایجاد رابطه مستقیم بین دستگاه‌ها و
واحدهای صنفی

صفحه ۸

مهمان ویژه

رسانه اجتماعی اقتصادی

ماهنامه اجتماعی - اقتصادی | سال چهارم | شماره بیست و شش | دی ماه ۱۴۰۱ | قیمت ۵۰۰۰ تومان

اقتصاد مردمی، فرصت امروز و فردا

حذف اصناف...!

اصناف در ایران بیش از سه میلیون بنگاه اقتصادی خرد، کوچک و متوسط را دربرمی‌گیرند برابر گمانه زنی و برآوردهای حداقلی، ۲۵ درصد از اشتغال کل و ۱۷ درصد از GDP کشور را ... صفحه ۲

پروژه داپ، چه بر سر منطقه می‌آورد؟

ترکیه در اندیشه رهبری منطقه

صفحه ۷

دیالوگ توده‌ها با حاکمیت

انسان‌های بی‌سر

صفحه ۸

تهیه و توزیع قطعات بدکی خودرو

همراه مطمئن خودروی شما

سایبیا

AUTOMOTIVE
GENUINE PARTS

www.hicpart.com

اوردور

حذف اصناف...!

عبدالحسین آزاد

آن‌ها بوده‌اند. لازم به ذکر است مطابق آنچه در ابتدای مطلب اشاره شد، تبعات اقتصادی این وضعیت، هم‌زمان هر دو طرف عرضه و تقاضای اقتصاد را با تکان‌های جدی و غیرقابل اغماضی مواجه کرده است که به صورت اورژانسی نیاز به چاره‌اندیشی و رسیدگی دارند.

اقتصاد مردمی

نکته قابل توجه و شایسته تقدیر آن است که بستر فرهنگی غالب این بنگاه‌های صنفی در کنار برخی دیگر از ویژگی‌ها، منجر به ثبت یکی از درخشان‌ترین عملکردها در کارنامه ملت ایران درست در زمانی شد که بسیاری از کشورهای اصطلاحاً توسعه یافته با بحران در شبکه تامین و توزیع در زمان قرنطینه و هجوم شهروندان خود به کانال‌های توزیع مواجه بودند.

استحکام در عملکرد واحدهای صنفی آن هم در پس عبور از دو سال بسیار سخت اقتصادی و درست در کوران جنگ اقتصادی، حتی است متقن بر ظرفیت‌های مستتر در مردمی‌ترین بخش اقتصاد ایران یعنی نظام صنفی کشور و شاهدهی است بر این مدعا که تحقق چشم‌انداز بر شمرده شده برای مهم‌ترین اسناد بالادستی نظام جمهوری اسلامی ایران یعنی بیانیه گام دوم انقلاب و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی که همانا «دستیابی به یک اقتصاد مولد و درون‌زای مردمی» است، با بی‌اعتنایی و غفلت از ظرفیت‌ها و چالش‌های اصناف کشور، به سادگی محقق نخواهد شد. ▶

تولید کشورهای توسعه یافته و صنعتی به سمت و سوی جایگزینی تولید خوشه‌ای توسط MSMEها با صنایع بزرگ و تولید در ابرخطوط تولید صنعتی بوده‌ایم. سیاستی که موفقیت آمیز بوده و بنابر آمار، پیشستازی مناداری برای شرکت‌های پیر و این راهبرد ایجاد کرده است. بنابراین استفاده از این استراتژی در ایران نیز از یک سو با توجه به بافت و تعدد بنگاه‌های کوچک و متوسط صنفی و وجود بستر تشنه و آماده، موجب امید به بروز یک فرصت قابل توجه برای رونق و جهش تولید خواهد شد و از سوی دیگر با توجه به نبود سیاست‌های توسعه‌ای و حمایت‌های لازم برای حرکت صنوف به سمت هماهنگی با سیاست‌ها در اسناد و قوانین کلان بالادستی شاید بتوان امیدوار به اصلاح موقعیت اصناف بود. گرچه یک پیش‌نیاز بزرگ باورمند شدن مسئولان به ظرفیت‌های مغفول مانده در اصناف و عزم جدی برای استفاده و ایفای نقش به اصناف است.

آنچه به‌طور ویژه باید در خصوص صنوف و بنگاه‌های کوچک و متوسط ایران مدنظر قرار داد، فشار مضاعف عوامل محیطی به خصوص محیط سیاسی بر فضای کسب و کار آنها است. مقابله با تبعات ناشی از تحریم‌ها، بالابای طبیعی سنگین، شوک‌های قیمتی و اقتصادی متناوب به حامل‌های انرژی و عوامل دخیل در خلق ارزش و نهایتاً پاندمی کرونا عوامل محیطی غیرقابل انکاری هستند که هر یک به تنهایی می‌تواند حیات یک بنگاه اقتصادی را در هر گوشه جهان به مخاطره بیندازد و این در حالی است که بنگاه‌های اقتصادی در ایران تنها طی یکسال مجبور به مواجهه و دست و پنجه نرم کردن با مجموعه

اصناف در ایران بیش از سه میلیون بنگاه اقتصادی خرد، کوچک و متوسط را در برمی‌گیرند برابر گمانه زنی و برآوردهای حداقلی، ۲۵ درصد از اشتغال کل و ۱۷ درصد از GDP کشور را ایجاد کرده‌اند. اگر میانگین اشتغال آفرینی اصناف را با بعد خانوار در نظر بگیریم؛ دستکم معیشت ۳۵٫۵ درصد جمعیت کشور در حوزه اصناف است. از این تمامی شاخص‌های اقتصاد کلان چه در طرف عرضه و چه در سمت تقاضا، همگی وابستگی مستقیم به وضعیت اقتصادی جامعه صنفی اعم از کارفرمایان، کارگران، خانوارهای صنفی و دیگران دارد. در واقع کمتر بخشی را می‌توان در اقتصاد ایران شناسایی کرد که دارای اثر هم‌زمان بر طرفین عرضه و تقاضا آن هم با این عمق اثرگذاری باشد.

اصناف هماهنگ با هیچ‌جا

واحدهای صنفی فروشگاه‌ها یا کارگاهی از هیچ سازمان، وزارتخانه یا نهادی دستور کار نمی‌گیرند. بر اساس تجربه، پیش‌بینی، ذکاوت و خطرپذیری کار می‌کنند. در تمام جغرافیا و سکونت‌گاه دائمی و فصلی اعم از شهر یا روستا حضور دارند. دادوستد، تولید کالا و خدمات ریز و درشت را انجام می‌دهند. خودشان ایجاد فرصت می‌کنند و از تهدیدها دوری می‌گزینند. بودجه عمومی را با مالیات و عوارض تامین می‌کنند و گردش مالی ایشان به بانک‌ها رونق می‌دهد. دست بگیر دولت همواره در برابرشان با ضابطه و قانون و فرای آن دراز است. نه در رسانه‌ها و نه در میسان قانون‌گذاران، مجریان قانون و نه در نهادهای نظارتی نماینده مقتدری دارند. اما همواره آماج سوءظن و بدخلقی هستند. اغلب به قانون‌گریزی، عملکرد غیر علمی و ناهماهنگ با سیاست‌ها و برنامه‌های دولت متهم می‌شوند.

اصناف، فرصت بازسازی اقتصادی ملی

پس از بحران اقتصادی ۲۰۰۸ شاهد تغییر سیاست‌ها و راهبردهای

تفکر جمعی و تقسیم کار فرهنگ خرد جمعی

سلمان ایران منش

آیا خرد جمعی اتفاق افتاده است؟

در نگاه بیرونی هیات مدیره اتحادیه در حال تلاش برای رفع موانع از راه صنف است و این موضوع را در مسائلی همچون طرح شناسه کالا به خوبی نشان داد اما ظاهراً این انسجام هنوز به همه ارکان اتحادیه از طرح ریزی و اجرا منتقل نشده است و خرد جمعی صورت نگرفته است.

محال ممکن است که بدون انسجام درونی و درک تغییرات اتفاق محسوسی رخ دهد و این حرکت باید با شتاب فراوان پی‌گیری شده و روندها به‌روزرسانی شود. هر چند با توجه به حجم فعالیت‌های اتحادیه و اضافه شدن موضوع تولید برخی روندها کند باشد اما دیگر برای اعضای هیات مدیره فرصت آزمون و خطا نیست و باید با تاکید بر اصل خرد جمعی فضای اتحادیه را متحول کنند.

اعضای صنف منتظر سال ۱۴۰۲ هستند. ▶

گروه نواندیشان و پیش‌کسوتان با هدف ایجاد یک انسجام درونی در صنف کار خود را آغاز کرده و با حفظ ارزش‌های گذشته سعی در ایجاد گفت‌وگو جدید و تحول‌گرایانه در صنف را دنبال کرد و برای هیات مدیره اتحادیه فهرست انتخاباتی ارائه کرد. از همین رو مورد استقبال صنف نیز قرار گرفت و اعضای آن وارد هیات مدیره شدند. یکی از وعده‌ها خرد جمعی بود

خرد جمعی به چه معناست؟

خرد جمعی به برآیند نظر گروهی از افراد برای تصمیم‌گیری می‌گویند و در واقع تبیین و راهبردنه قابل به یک شخص بلکه به یک گروه است. خرد جمعی در واقع تصمیم‌گیری برای پیشبرد یک هدف مشخص است.

نهادهای موازی یا دولت پنهان؟

◀ نهادهای موازی به چه نهاد هایی گفته می شود؟ دولت موازی اصطلاحی است که توسط مورخ آمریکایی رابرت پاکستون برای توصیف سازمان ها یا موسساتی که مدیریت و ساختار آن ها شبیه دولت است و از این رو ایجاد شده اند اطلاق می شود، اما به طور رسمی جزئی از دولت یا دولت قانونی نیستند.

این نهاد ها جهت ترویج ایدئولوژی حاکم سیاسی و اجتماعی دولت، خدمت رسانی می کنند اما در بعضی مواقع هدف ترویج ایدئولوژی های همان نهاد است. ساختاری شبیه به ژهای فراماسونری...

■ دولت موازی با اصطلاح دولتی درون یک دولت، متفاوت است.

معمولاً اصطلاح دولت درون یک دولت برای گروه هایی به کار گرفته می شود که درون یک دولت دارای مسئولیت هستند اما در جهت منافع شخصی یا گروهی خود گام برمی دارند و در بعضی مواقع قوانین و مقررات دولت اصلی را زیر پا می گذارند. همواره در کشور ما، با فعالیت نهادهای موازی در بخش های مختلف مواجه هستیم، نهادهایی که هر یک بر اساس نگاه و تحلیل خود نسبت به تمامی مسائل مخصوصاً مسائل اقتصادی از خود واکنش نشان می دهند.

وجود این نهادهای موازی و تأثیری که در تصمیم سازی های اقتصادی دارند، دامنه ای وسیع دارد و از مسائل روزمره و کم اهمیت تر تا موضوع های بسیار مهم و حساس را در بر میگیرد.

به عنوان مثال مذاکرت +۵ را در نظر بگیرید که بسیاری از نهادها به خود اجازه دخالت و اظهار نظر می دهند. یا موضوعاتی مانند حجاب، تولید، حق و حقوق کارگران و کارمندان و دیگر موارد این موضوع می تواند با کنترل و مدیریت به یک نقطه قوت تبدیل شود و به نوعی یک سیستم دموکراتیک برای تصمیم گیری ها بسازد اما در صورتی که منافع شخصی و گروهی به منافع جمعی ترجیح داده نشوند. در بسیاری از موارد دیده شده که با برخی از تصمیمات دولت در امور مختلف، مخالفت های زیادی صورت می گیرد آن هم بدون دلایل قانع کننده که در انتهای قضیه می توان پی برد که با فلان تصمیم دولت منافع فلان گروه یا نهاد موازی به خطر می افتد.

مثال ملموس تر تأثیر نهاد های موازی در تصمیم گیری های اقتصادی بازار سرمایه است. در حالی که بورس تهران از حدود ۳ سال پیش با ریزش مداوم مواجه شده، نهادهای مربوطه سعی کردند هر یک این روند را به صورت مستقل اصلاح کنند. این که در زمان مقتضی و لازم در خصوص یک موضوع تصمیم گیری شود می تواند بسیاری از مشکلات را حل کند، اما تعدد نهادهای تصمیم گیر و موازی در کنار تعارض دیدگاه هایی که به وجود می آورد، گاه باعث طولانی شدن فرایند تصمیم گیری و از دست دادن زمان طلائی خواهد شد.

واکنش های متفاوت به یک تصمیم می تواند باعث بلا تکلیفی آن تصمیم شود. برای مثال برخی اصلاح طلبان به دنبال توافق و احیای برجام هستند در حالی که اصول گرایان تا حدود زیادی آن را کار بیهوده ای می دانند. این مشکل در تصمیم گیری در تمامی سطوح گریبان گیر کشور است از ریز ترین مسائل تا بزرگ ترین مسائل همگی در میان زمین و هوا مانده اند. تنها راه حل این مشکل ساختاری تأکید بر اظهار نظر نهادهای متخصص در هر حوزه است. در صورتی که نهاد متولی با نگاه تخصصی مزایا و معایب یک تصمیم اقتصادی را استخراج کند، به طور قطع بهتر می توان به یک نتیجه درست دست یافت، چرا که آگاهی از موضوع ها و مسائل در این خصوص از اهمیت بالایی برخوردار است و در این میان دستگاه های متولی و تخصصی وظیفه دارند با ارائه گزارش های کارشناسی و جامع زمینه تصمیم گیری اقتصادی درست و کم هزینه را در دولت فراهم کنند.

■ نهاد های موازی بودجه خوار!

برخی از نهاد هایی که در مقطع خاصی بنا به ضرورت تشکیل شدند، هزینه های سنگینی را به بودجه کشور تحمیل می کنند و شاید بعد از واکاوی و در حقیقت یک آسیب شناسی مجدد ضرورتی برای حفظ این تعداد از سازمان ها با توجه به هزینه های سنگین وجود نداشته باشد. این نهاد ها در همه حوزه ها مانند اقتصادی، اداری، آموزشی و دیگر حوزه ها ایجاد شده اند.

پس از دگرگونی ساختاری حکومت در سال ۵۷ برای تفکیک هر نهاد، ساختار اداری و تشکیلاتی طراحی شد و هزینه های مرتبط با آن را نیز پرداخت شد. ادامه این شرایط باعث شده تا به جای اینکه منابع در جایگاه مناسب و واقعی خود یعنی توسعه و رشد هزینه شود، صرف امور جاری نهادها و سازمان ها شود.

این موضوع نیز قابل تامل است که برخی از این نهادها اساساً به گونه ای هستند که وظایف شان در مقابل یکدیگر قرار می گیرد و نه تنها کمکی به جامعه نمی کنند، بلکه اثر منفی هم بر جای می گذارند و این امر می تواند نهایت بدبینی را در جامعه ایجاد کند که یکی از این آثار از بین رفتن سرمایه های اجتماعی است.

بیش از ۹۵ درصد بودجه آموزش و پرورش صرف هزینه های جاری این وزارتخانه مانند حقوق کارکنان و هزینه های آموزشی می شود و به دلیل

عدم بودجه بندی مناسب نمی توانیم از متدهای آموزشی روز دنیا بهره مند شویم یا سیاست آموزشی مناسبی مختص کشور ایجاد کنیم؛ شاید بهتر باشد که ردیف های بودجه تشریفاتی حذف، و بودجه آنان به وزارتخانه های مهمی مانند آموزش و پرورش و وزارت بهداشت و امثال آن تخصیص یابد. در سال های اخیر حذف یا کاهش نهادها با مقاومت عجیبی روبرو شده است زیرا که منافع گروه قدرتمندی را به خطر می اندازد اما به هر حال اگر قرار باشد، این اتفاق در کشور رخ دهد، نیازمند اراده های بزرگی در جهت توسعه است. حتی کاهش ظرفیت این نهادها و محدودیت هایی که برای آن ها ایجاد می شود با مقاومت هایی روبرو خواهد شد، اما حاکمیت باید تصمیم بگیرد در یک جایی این اقدام را شروع کند و هر چقدر این اقدام دیر انجام شود، منابع کشور و منابع ملی بی هدف هزینه خواهد شد. زمانی این سازمان ها را نهاد می نامیم و برای آن ها بودجه در نظر می گیریم باید وظایف مشخص نیز به این نهادها محول شده و روی اجرای آن نظارت کافی صورت گیرد. اگر الان به جایی رسیدیم که می گوئیم اگر این نهادها حذف شوند هیچ اختلالی در ساز و کار حال و آینده ایجاد نمی شود طبیعتاً بهتر است این نهادها حذف شوند.

با بهره گیری از مقاله دکتر البرت بغزیان ▶

NASSIRI
NASSIR LAVAZEM CO.

گروه صنعتی تولیدی نصیر لوازم

تولید کننده قفل های سونچی خودرو
محصولات PVC، محصولات الکترونیکی
و قفل های ضد سرقت ساختمان

کیلومتر ۱۱ جاده مخصوص، روبروی فروشگاه سپه، انتهای خیابان ۳۰، پلاک ۱

www.nassirlavazem.com
www.nassirlavazem.ir
info@nassirlavazem.com

۴۴۹۰۵۶۳۷-۴۰
۴۴۹۰۵۶۳۵

اهدافی که احتمالاً محقق نخواهد شد

اقتصاد ایران برای سال ۱۴۰۴ چقدر سرداشت؟

◀ پس از شیوع ویروس کرونا در سراسر جهان تمامی معادلات توسعه و پیشرفت کشورها دستخوش تغییرات و گرفتاری‌های فراوانی شد.

در پی فراگیر شدن کووید ۱۹ کیک اقتصادی تمامی کشورها رو به کوچک شدن رفت و کشورها در حال توسعه (فقیر) به دلیل نداشتن زیرساخت‌ها آسیب جدی تری نسبت به کشورهای دیگر متحمل شدند. پس از فروکش کردن امواج سهمگین ویروس، بار دیگر اقتصاد جهان تحت تاثیر جنگ روسیه و اوکراین قرار گرفت و معادلات وضعیت پیچیده تری از قبل پیدا کرد.

در حالی که در حال گذراندن اولین سال از قرن جدید شمس هستیم این سوال از اقتصاد ایران مطرح است که چگونه اقتصادی با این پتانسیل، موفق به دستیابی به توسعه پایدار نشده است؟

سال ۱۳۸۴ همان سالی است که سند چشم انداز توسعه ۱۴۰۴ ایران در دوره اصلاحات به تصویب رسید، سندی که اذعان داشت تا سال ۱۴۰۴ یعنی ۲۰ سال بعد ایران بزرگترین اقتصاد منطقه و الگویی برای کشورهای همسایه خواهد بود. در حالی که امروزه شاهد رشد و قدرت گرفتن اقتصاد کشورهای حوزه خلیج فارس و کشور ترکیه هستیم، داده‌ها و آمار بانک جهانی نشان می‌دهد که ایران در سال

در مقابل، «سرانه تولید ناخالص داخلی بر حسب شاخص قدرت خرید» برای هر شهروند ترکیه که در سال ۲۰۲۰ میلادی حدود ۳۰ هزار دلار بوده، در سال ۲۰۲۶ میلادی به حدود ۴۰ هزار دلار خواهد رسید. این یعنی هر شهروند ترکیه‌ای در سال ۲۰۲۶ میلادی، حدود ۲٫۵ برابر از هر شهروند ایرانی ثروتمندتر خواهد بود و این یعنی شکاف کنونی میان ثروت شهروندان ایرانی و شهروندان ترکیه‌ای در ۴ سال آینده، عمیق تر خواهد شد.

در حالی که تا سال ۱۴۰۴ مدت زمان زیادی باقی نمانده است کشور ما جزو ۳ کشور پر تورم دنیا قرار گرفته است که پیش بینی می‌شود با انتشار آمارهای جدید رتبه نخست دنیا از آن کشور ما شود.

نقدینگی در سال ۹۰ مبلغی معادل ۳۵۴ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شد و در طول دهه ۹۰ بیش از ۱۰ برابر رشد پیدا کرده است.

یکی از مهمترین شاخص‌های تشخیص عقب ماندگی نرخ رشد اقتصادی کشور است که طبق آمار در سال‌های ۹۷ و ۹۸ بیش از منفی ۵ درصد بوده است یعنی در طول تنها ۲ سال ۱۲ درصد اقتصاد ما قدرت خود را از دست داده است. در کنار آمارهای منفی اقتصاد ایران در سال‌های گذشته استهلاک سرمایه اجتماعی (social capital) و کاهش سطح تعاملات جهانی آمار ناامید کننده دیگری را در اختیار ما قرار می‌دهد که فاصله بسیار زیادی با اهداف چشم انداز ایران در سال ۱۴۰۴ دارد.

۲۰۱۹ میلادی با تولید ۴۴۵ میلیارد دلار کالا و خدمات، در جایگاه ۲۸امین اقتصاد بزرگ جهان قرار گرفت در حالی که در همان سال عربستان سعودی با تولید ۷۹۲ میلیارد دلار کالا و خدمات در جایگاه ۱۸ام دنیا قرار گرفت.

اقتصاد ترکیه در سال ۸۴ بر اساس «شاخص برابری قدرت خرید» با اقتصاد ایران هم اندازه بود.

بر اساس شاخص «برابری قدرت خرید» (PPP)، تا پایان سال ۲۰۱۹ میلادی، ایران با تولید حدود یک تریلیون و ۱۷۲ میلیارد دلار کالا و خدمات در جایگاه بیست و دومین اقتصاد بزرگ جهان قرار گرفته و در واقع، در قیاس با رده بندی بر اساس GDP، جایگاه نسبتاً بهتری را در دست داشت.

در مقابل اقتصاد ترکیه بر اساس همین شاخص، با تولید حدود ۲ تریلیون و ۳۰۰ میلیارد دلار کالا و خدمات، در جایگاه سیزدهمین اقتصاد جهان قرار داشته و تقریباً دو برابر ایران کالا و خدمات تولید کرده و حتی یک پله بالاتر از اقتصاد کره جنوبی در این سال قرار گرفته است.

اقتصاد ایران عملاً از سال ۸۴ خورشیدی تا سال ۹۹ خورشیدی در جاذبه است و در برخی از سال‌ها پسرقت قابل توجهی را تجربه کرده است. «سرانه تولید ناخالص داخلی بر حسب شاخص قدرت خرید» برای ایران در این بازه ۱۵ ساله، ثابت مانده، حال آنکه این شاخص برای ترکیه، طی همین مدت تقریباً ۳ برابر شده است.

یک شهروند ترکیه‌ای، در ۱۵ سال اخیر ۳ برابر ثروتمندتر شده است، اما ثروت هر شهروند ایرانی، به طور متوسط و در بهترین شرایط طی همین مدت ثابت مانده است.

نگران کننده تر این که ترکیه همچنان در مسیر افزایش ثروت قرار دارد، اما پیش بینی صاحب نظران اقتصادی نشان می‌دهد ایران (دست کم برای ۵ سال آینده) همچنان درجا خواهد زد و مسیری برای ثروتمند شدن نخواهد یافت. طبق آمار بانک جهانی و تحلیل‌های این داده‌ها شهروندان ایرانی در سال ۱۴۰۴ شمسی از شهروندان کشورهای ترکیه، مالزی، گرجستان، ارمنستان و جمهوری آذربایجان فقیرتر خواهند بود.

برآوردهای صندوق بین المللی پول نشان می‌دهد که «سرانه تولید ناخالص داخلی بر حسب شاخص قدرت خرید» در سال ۲۰۲۰ برای هر شهروند ایرانی حدود ۱۳ هزار دلار آمریکا بوده است. این یعنی کل ثروت تولید شده در ایران در سال ۲۰۲۰، با در نظر گرفتن قدرت خرید هر دلار آمریکا در ایران در آن سال، تقسیم بر کل جمعیت ایران، عددی معادل حدود ۱۳ هزار دلار بوده است.

اگر پیش بینی‌های صندوق بین المللی پول اتفاق بیفتد، این عدد برای هر شهروند متوسط ایرانی در سال ۲۰۲۶ میلادی، حدود ۱۵ هزار و ۸۰۰ دلار خواهد بود.

نقدینگی در سال ۹۰ مبلغی معادل ۳۵۴ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شد و در طول دهه ۹۰ بیش از ۱۰ برابر رشد پیدا کرده است

برآوردهای صندوق بین المللی پول نشان می‌دهد که «سرانه تولید ناخالص داخلی بر حسب شاخص قدرت خرید» در سال ۲۰۲۰ برای هر شهروند ایرانی حدود ۱۳ هزار دلار آمریکا بوده است

عدم مدیریت صحیح و پایبند نبودن به برنامه‌ریزی انجام شده باعث کاهش سرمایه گذاری داخلی و خارجی در ایران شده است. در کنار کاهش سرمایه گذاری در داخل کشور فرار سرمایه‌ها از کشور نیز ضربه مهلکی به اقتصاد ایران وارد کرد و ما در طول دهه ۹۰ حدود ۹۰ میلیارد دلار (طبق آمار رسمی و قانونی) خروج سرمایه از کشور را تجربه کرده ایم. ▶

متنوع ترین
سبد کالایی لنت ترمز
داخلی و خارجی

تهران میدان رسالت، خیابان فرجام
02177456599 - 02177220690
lnt_vanda
lentvanda

پاسخ مودریچ به پیشنهاد النصر: فقط رئال مادرید!

لوکا مودریچ، هافبک کروات، پیشنهاد باشگاه النصر برای پیوستن به این تیم در تابستان سال آینده را رد کرد. قرارداد مودریچ با رئال مادرید در پایان فصل جاری به اتمام می‌رسد و دو طرف هنوز قرارداد جدیدی را برای ادامه این همکاری به امضا نرسانده‌اند. گفته می‌شود مدیران این باشگاه علاقه زیادی به حفظ او در سانتیاگو برنابئو دارند و

این بازیکن نیز مشتاق است که یک فصل دیگر هم به حضور در این تیم ادامه دهد. مذاکرات شروع شده و انتظار می‌رود به زودی به نتیجه برسد. با این حال در روزهای اخیر بعضی از رسانه‌ها خبر از پیشنهاد باشگاه النصر به این هافبک کروات داده بودند و حتی بعضی از آن‌ها مدعی شده بودند که مودریچ قصد دارد پیشنهاد این باشگاه را بپذیرد و در پایان فصل از جمع بازیکنان رئال مادرید جدا شود.

علیرضا حاج میرزا با

وقتی مربیگری تیمی که اسکوچیچ به جام جهانی رسانده بود را به کارلوس کی‌روش دادند خودبخود افتخار چهارمین بار حضور در جام جهانی را به او هدیه کردند تا در رده سوم از این حیث در بین سرمربیان تاریخ جهان باشد. این رفت و آمد از نظر هزینه هم مقرون به صرفه نبود زیرا اگر درآگان اسکوچیچ سرمربی تیم ملی ایران می‌ماند با دستمزد سال ۶۵۰ هزار یورو در رده بیست و سوم در بین ۳۳ تیم حاضر در جام جهانی بود ولی کارلوس کی‌روش به گزارش سایت گل در رده نوزدهم مربیان با بیشترین دستمزد قرار گرفت. کی‌روش با وجود همه انتقادات به مربیگری انتخاب شد و نتایجی به بار آورد که باعث شد بالاخره حامی اصلی اش - آقای مهدی تاج - به عذرخواهی روی آورد. کارلوس کی‌روش در دوره نخست حضور هشت ساله‌اش در تیم ملی، با این که کمک زیادی به پیشرفت فوتبال ایران کرد اما چالش‌های

این مربی پر تعالی در برهه‌های مختلف باعث شد که ایران در آستانه رسیدن به قله موفقیت، سر بخورد و به پایین بغلتد. به همین دلیل این موضوع بسیار حائز اهمیت است که کی‌روش بتواند در برهه دوم مربی‌گری‌اش در ایران با برطرف کردن این رفتارها، فوتبال ایران را یک قدم بیشتر از قبل به موفقیت نزدیک کند تا دوباره به خاطر تک لحظه‌ها، حسرت نخوریم.

وضعیت نیمکت سرمربیگری تیم ملی ایران بعد از اتمام رقابت‌های جام جهانی همچنان یکی از علامت‌سؤال‌های مهمی است که پیش‌روی فوتبال ایران است. تیم ملی که با کارلوس کی‌روش پر تعالی به جام جهانی ۲۰۲۲ قطر رفته بود، نتوانست در این دوره از بازی‌ها هم از مرحله گروهی صعود کند تا با کسب تنها سه امتیاز و البته تحمل سنگین‌ترین شکست تاریخ فوتبال ایران در بازی‌های رسمی، به کارش در قطر پایان دهد. از آنجا که قرارداد کی‌روش مشروط و

تا پایان جام جهانی بود، خودبه‌خود این همکاری به پایان رسید تا مسئولان فدراسیون فوتبال خبر دهند که به‌زودی گزینه سرمربی تیم ملی معرفی می‌شود. در این بین ولی‌با کارلوس کی‌روش به صورت جدی خداحافظی نشد و یکی، دو بار از سوی وزیر ورزش و مهدی تاج، رئیس فدراسیون فوتبال ایران، عنوان شد که کی‌روش همچنان بخت زیادی برای همراهی با تیم ملی ایران جهت حضور در جام ملت‌های آسیا دارد. در داخل کشور این طور به نظر می‌رسد که فدراسیون مشغول بررسی گزینه‌های دیگر است و بیرون از کشور هم کی‌روش و دوستانش همچنان در حال بازاریابی برای این مربی هستند. در عین حال اما شایعه جالبی منتشر شده در مورد اینکه کی‌روش خواهان عقد قرارداد کوتاه‌مدت با فدراسیون فوتبال ایران نیست و قبول نمی‌کند که فقط تا پایان جام ملت‌های آسیا ۲۰۲۳ سرمربی این تیم باشد.

در حقیقت او این نیمکت را تا پایان جام جهانی ۲۰۲۶ می‌خواهد که یک «خوش‌اشتهایی» حیرت‌انگیز است! با توجه به نتایجی که این مربی گرفته، اینکه او تصور کند برای چهارمین جام جهانی هم باید روی نیمکت تیم ملی ایران بخت کار داشته باشد، بیش از حد جالب به نظر می‌رسد؛ مخصوصاً زمانی که در نظر بگیریم کارلوس در حال حاضر ۶۹ ساله است و در جام جهانی آمریکا، کانادا و مکزیک، ۷۳ ساله خواهد بود. لابد اگر در جام ملت‌ها هم ضعیف عمل کرد و اخراج شد، دستمزد کاملش را تا جام جهانی ایران خواهد گرفت. به‌به؛ عجب معامله سودمند و شیرینی!

مسئله ای به نام Carlos Queiroz

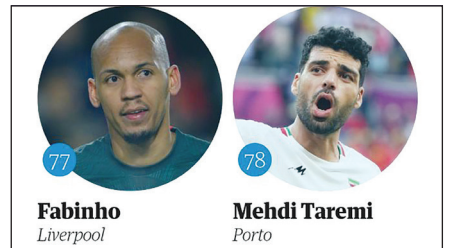
درآگان اسکوچیچ برای نخستین بار در فصل ۲۰۱۴-۲۰۱۳ با به فوتبال ایران نهاد و نام او در رسانه‌ها به عنوان سرمربی تیم ملوان بندر انزلی اعلام شد. حضور او در این تیم با کسب عنوان هفتمی و یک عملکرد خوب همراه بود. او سپس با فولاد خوزستان، خونه‌به‌خونه بابل و صنعت نفت آبادان ادامه داد تا این که بالاخره پس از استعفا از تیم صنعت نفت به سرمربیگری تیم ملی ایران برای مقدماتی جام جهانی ۲۰۲۲ قطر رسید.

یک ایرانی در میان ۱۰۰ بازیکن برتر جهان

طارمی تاریخ‌ساز شد

78 Mehdi Taremi
Age 30
Team Porto / Iran
Position Forward
Rank New

روزنامه بریتانیایی گاردین که قدمتی بیش از یک قرن دارد، پس از جشن سال نو میلادی اقدام به انتخاب ۱۰۰ بازیکن برتر سال می‌کند، انتخابی که با نظر روزنامه‌نگاران و فوتبالیست‌های بازنشسته انجام می‌شود و حالا در آخرین نسخه از این رویداد نام مهدی طارمی هم در میان ۱۰۰ بازیکن برتر سال قرار داده شده است.

از داوران برجسته این دوره می‌توان به جونیو ستاره سابق برزیل، مایکون مدافع سابق اینتر و تیم ملی برزیل اشاره کرد و همینطور به آوام گرانر سرمربی سابق چلسی اشاره کرد که این تیم را در سال ۲۰۰۸ به فینال لیگ قهرمانان اروپا هم رساند. فاتح تیم سرمربی سابق میلان و تیم ملی ترکیه نیز یکی دیگر از داوران این نظرسنجی معتبر به شمار می‌رود. اسامی ۱۰۰ بازیکن برتر هر سال معمولاً از انتها به ابتدا توسط گاردین منتشر می‌شود و در حالی که بازیکنان حاضر در این فهرست از شماره ۷۱ تا ۱۰۰ معرفی شده‌اند، نام مهدی طارمی به عنوان هفتمین بازیکن برتر جهان قرار داده شده است. گاردین در توضیح دلیل انتخاب ستاره ایرانی پورتو توسط کارشناسی که دارد، اینطور نوشته است: «مهاجم ایرانی پورتو فرم حیرت‌انگیز خود را برای این تیم با زدن ۲۰ گل و ۱۲ پاس گل به نمایش گذاشت و به عنوان قهرمانی لیگ برتر پرتغال هم دست پیدا کرد. او سپس با زدن ۲ گل مقابل انگلیس بیش از گذشته نامش را مطرح کرد. طارمی با حضوری قدرتمندانه و با

استعدادی مثال‌زدنی در به ثمر رساندن گل‌های دیدنی، مانند ضربه آکروباتیک در خشان مقابل چلسی در آوریل ۲۰۲۱ که نامزد دریافت جایزه پوشکاش شد، ابتدا در بازی برای تیم ملی دانشجویان ایران دیده شد؛ اما اکنون با وجود اینکه ۳۰ ساله است، در رادار برخی از تیم‌های بزرگ اروپایی قرار گرفته است. طارمی اولین ایرانی به شمار می‌رود که به جمع ۱۰۰ بازیکن برتر سال راه پیدا می‌کند. جالب اینکه بازیکنانی سرشناس نظیر عزالدین اوناهی که در جام جهانی با مراکش درخشید، داروین نونیز که با رقمی سرسام‌آراز بنفیکا به لیورپول پیوست و همین‌طور لیساندرو مارتینز یکی از اعضای تیم ملی فوتبال آرژانتین در جام جهانی ۲۰۲۲، نمره‌ای کمتر از مهدی طارمی دریافت کرده‌اند تا بیش از پیش ارزش ستاره ایرانی پورتو تحسین کارشناسان را برانگیخته باشد. گفتنی است طی روزهای آینده اسامی ۷۰ بازیکن برتر سال از سوی روزنامه گاردین منتشر خواهد شد.

جدول لیگ برتر ایران			
رتبه	تیم	بازی	امتیاز
۱	پرسپولیس	۱۶	۳۵
۲	سیاهان	۱۶	۳۰
۳	گل‌گهرسیرجان	۱۶	۲۹
۴	استقلال	۱۶	۲۷
۵	مس رفسنجان	۱۶	۲۳
۶	تراکتور	۱۶	۲۳
۷	فولاد	۱۶	۲۱
۸	آلومینیوم اراک	۱۶	۲۱
۹	نساجی مازندران	۱۶	۲۱
۱۰	ذوب آهن	۱۶	۱۸
۱۱	ملوان	۱۶	۱۸
۱۲	هودادر	۱۶	۱۸
۱۳	پیکان	۱۶	۱۶
۱۴	مس کرمان	۱۶	۱۴
۱۵	صنعت نفت آبادان	۱۶	۱۱
۱۶	نفت مسجد سلیمان	۱۶	۹

جدول بوندسلیگا آلمان			
رتبه	تیم	بازی	امتیاز
۱	بایرن مونیخ	۱۷	۳۶
۲	لایبزیش	۱۷	۳۲
۳	آینتراخت فرانکفورت	۱۶	۳۰
۴	بونیون برلین	۱۶	۳۰
۵	فرایبورگ	۱۶	۳۰
۶	ولفسبورگ	۱۷	۲۹
۷	دورتموند	۱۶	۲۸
۸	مونشن گلاداخ	۱۶	۲۲
۹	بایرلورکوزن	۱۶	۲۱
۱۰	کلن	۱۷	۲۱
۱۱	وردربرن	۱۶	۲۱
۱۲	ماینتس	۱۶	۲۰
۱۳	هوفنهایم	۱۷	۱۹
۱۴	اشتوتگارت	۱۷	۱۶
۱۵	بوخوم	۱۶	۱۶
۱۶	آگزبورگ	۱۶	۱۵

جدول لیگ برتر انگلیس			
رتبه	تیم	بازی	امتیاز
۱	آرسنال	۱۹	۵۰
۲	منچستر سیتی	۲۰	۴۵
۳	نیوکسل	۲۰	۳۹
۴	منچستر یونایتد	۲۰	۳۹
۵	تاتنهام	۲۱	۳۶
۶	برایتون	۱۹	۳۱
۷	فولام	۲۱	۳۱
۸	برنتفورد	۲۰	۳۰
۹	لیورپول	۱۹	۲۹
۱۰	چلسی	۲۰	۲۹
۱۱	استون ویلا	۲۰	۲۸
۱۲	کریستال پالاس	۲۰	۲۴
۱۳	ناتینگهام فارست	۲۰	۲۱
۱۴	لستر سیتی	۲۰	۱۸
۱۵	لیدز	۱۹	۱۸
۱۶	وستهم	۲۰	۱۸

جدول لالیگا اسپانیا			
رتبه	تیم	بازی	امتیاز
۱	بارسلونا	۱۷	۴۴
۲	رئال مادرید	۱۷	۴۱
۳	رئال سوسیداد	۱۸	۳۸
۴	اتلتیکو مادرید	۱۸	۳۱
۵	ویارئال	۱۸	۳۱
۶	رئال بتیس	۱۷	۲۸
۷	لوساسونا	۱۸	۲۸
۸	اتلتیک بلبائو	۱۸	۲۶
۹	رایو وایه کانو	۱۸	۲۶
۱۰	مایورکا	۱۸	۲۵
۱۱	خیرونا	۱۸	۲۱
۱۲	والنسیا	۱۷	۲۰
۱۳	اسپانیول	۱۸	۲۰
۱۴	آلمریا	۱۸	۱۹
۱۵	سویا	۱۸	۱۸
۱۶	ختافه	۱۸	۱۷

مثلی هست که می گوید آب ریخته شده را نمی توان جمع کرد. این مثل شباهت زیادی به اوضاع اقتصادی کشور ما دارد. راهکارهایی برای خروج از بحران وجود دارد که این راهکارها برای خروج از بحران های بزرگ اقتصادی نیز کارا است. اقتصاد و سیاست دو مولفه مهم حکمرانی و در تعامل با یکدیگر هستند.

در دنیای توسعه یافته، سیاست بستر مناسب رشد پایدار و بالا را فراهم می کند و رشد اقتصادی متکی بر سرمایه گذاری و فعالیت بنگاه های اقتصادی است. اگر ثبات سیاسی، قطعیت نسبی و اطمینان از آینده، بر کشور حاکم باشد سرمایه گذاری ها با توجه به افق آینده رشد کرده و بنگاه ها نیز در مسیر توسعه قرار می گیرند. مواردی که سال ها است در اقتصاد و سیاست ایران مشاهده نمی شود.

این وظیفه سیاست است که بستر امنیت را برای فعالان اقتصادی و خود اقتصاد ایجاد کند. اگر فضای سیاسی نتواند احساس ثبات و قطعیت را به فعالان اقتصادی منتقل کند، سرمایه گذاری و رشد اقتصادی کاهش خواهد یافت. خروج سرمایه تحقق یافته و در نتیجه سطح رفاه عمومی جامعه روند نزولی را می بیند.

تداوم این وضعیت می تواند منجر به رشد نارضایتی عمومی و اعتراضات منجر شده، بی ثباتی را دو چندان کند. بی ثباتی اقتصادی منجر به تغییر مسیر سرمایه از بخش مولد به بخش دلالی و رانت جویی می شود. اتفاقی که در سال های گذشته با تمام وجود آن را حس کردیم.

فضای سیاسی بی ثبات افق دید را از بلند مدت به کوتاه مدت تنزل داده و در نتیجه به نسل آینده فقر و بحران تحمیل می کند. چنانچه امروز نگاه نسل جوان ما به آینده ناامیدکننده است. دید کوتاه مدت آثار بسیار مخربی بر فرهنگ و دیدگاه هر شخص می گذارد به نحوی که شخص منفعته کوتاه مدت خود را به منافع بلند مدت جمع ترجیح می دهد.

■ مولفه های یک اقتصاد عادی

در صورتی می توان گفت اقتصاد دارای شرایط نرمال است که از ویژگی های زیر برخوردار باشد: نرخ تورم کمتر از ۴ درصد؛ رشد اقتصادی مثبت در حدود ۲ تا ۴ درصد (بدون در نظر گرفتن تورم)؛ نرخ رشد نقدینگی با حدود ۱ الی ۲ درصد بیشتر از نرخ رشد اقتصادی. بودجه ای متوازن و بدون کسری. نرخ بیکاری حدود ۶ درصد و کمتر. ثبات ارزش پول ملی با پشتوانه تولید. رابطه مناسب و محکم با بازارهای خارجی. عدم تلاطم و نوسانات شدید در قیمت انواع دارایی ها. درآمد سرانه در حد متوسط جهانی. ثبات نسبی نرخ ارز در سطح قیمت واقعی آن. نرخ رشد دستمزدی برابر جمع نرخ رشد قیمت ها و نرخ رشد اقتصاد یا بهره وری اقتصاد.

اقتصاد نرمال اقتصادی است که حداقل سالانه ۳۰ تا ۴۰ درصد تولید ناخالص ملی صرف سرمایه گذاری در آن شود. شفافیت همه جانبه در همه ارکان حاکمیتی وجود داشته باشد. حاکمیت اقتصادی یکپارچه و نرخ فساد کشف شده دولتی در حد متوسط جهان و کمتر باشد.

در شرایط اقتصادی چه باید کرد؟

مورد رانت بنویسیم می توان گفت رانت یعنی مزدی که برای به دست آوردنش هیچ تلاشی نکرده ایم. پشتوانه رانتی اقتصاد ایران به تمامی بخش ها مخصوصا بخش های اقتصادی کشور نفوذ کرده و یک سیستم رانتی را تشکیل داده.

این سیستم شکننده بستری مناسب برای فساد های مالی گسترده به وجود می آورد و مکان مناسبی برای آزمون و خطای افرادی که کفایت است. پس از آسیب شناسی اقتصاد ایران بهتر است از افراد متخصص بدون در نظر گرفتن عقاید آن ها استفاده شود زیرا که نتیجه کار از هر موضوع دیگری مهم تر است.

دارم پس از بروز بزرگترین بحران مالی جهان یعنی بحران مالی سال ۲۰۰۸ که عامل اصلی نرخ بهره بین بانکی بود جلسه ای با حضور سرآمدان اقتصاد دنیا تشکیل شده تا راهکاری برای بحران پیدا شود.

یکی از نظریاتی که در آن جلسه ارائه شد نگاهی به علم بانکداری اسلامی بود. چراکه مهم ترین تفاوت بانکداری متعارف در دنیا و بانکداری اسلامی نرخ بهره یا همان ربا است. حتی در کشوری که با اسلام و عقاید آن هزاران کیلومتر فاصله وجود دارد برای آسیب شناسی مشکلات خود دست به دامان عقاید اسلام می شوند.

■ پس چرا مسئولان کشور ما یکبار این موضوع را امتحان نکنند؟

موضوع دیگری که مطرح است و لازم است به آن توجه شود این است که شاید آسیب اصلی، سیاست کلی به کار گرفته شده باشد. در سال های گذشته بحث آسیب شناسی بارها و بارها مطرح شد اما بنا به دلایلی به نتیجه ای که باید، نرسید. شاید با تغییر سیاست ها و ساختار اقتصادی دولتی بتوان از آسیب شناسی ها نهایت استفاده را برد و به نتیجه دلخواه رسید.

■ استفاده از افراد متخصص

متأسفانه اقتصاد ایران پشتوانه ای به نام نفت دارد. نفت و سایر منابع طبیعی برای ایران یک رانت به وجود آورده است. اگر بخواهیم خیلی ابتدایی در

بدون اغراق در کشور ما هیچ یک از مولفه های اقتصاد نرمال مشاهده نمی شود. مشکلی دیگری که سال ها است گریبان گیر کشور شده این است که ما مشکلات را تا زمانی که به یک بحران بزرگ تبدیل نشود جدی نمی گیریم. در بسیاری از موارد دیده شده است که می شد در روزهای ابتدایی بروز مشکل، آن را حل نمود اما سهل انگاری مسئولان مربوطه باعث شده تا گلوله برفی کوچک تبدیل به یک بهمن بزرگ شود.

اقتصاد ایران در بسیاری از بخش ها، آمادگی واگذاری را ندارد؛ خود دولت هم آمادگی واگذاری بنگاه داری را ندارد. تجربه خصوصی سازی هم در ایران تجربه موفق نبوده است؛ زیرا که اصول خصوصی سازی در آن به طور کامل رعایت نشده بود. دولت تمام تلاش خود را می کند که مدیریت اقتصاد را از دست ندهد؛ اما این در بلند مدت قطعاً اتفاق خواهد افتاد؛ واگذاری سهام بدون واگذاری مدیریت منجر به افزایش بهره وری نخواهد شد.

■ درمان اقتصاد ایران بدون تحمل درد امکان پذیر نیست.

ما نباید از درد اقتصادی فرار کنیم؛ دولت ضمن واگذاری مستقیم سهام با راهکاری مثل ETF باید سعی کند خود را برای خروج کامل از بنگاه داری آماده کند.

اما چه باید کرد؟ نمی شود تمام وقت خود را در جهت جمع کردن آب ریخته شده به هدر داد. به دنبال مقصر گشتن راه چاره نیست. آسیب شناسی در شرایط تغییر سیاست کلی بخاطر

برآوردهای صندوق بین المللی پول نشان می دهد که «سراته تولید ناخالص داخلی بر حسب شاخص قدرت خرید» در سال ۲۰۲۰ برای هر شهروند ایرانی حدود ۱۳ هزار دلار آمریکا بوده است

در شرایط بد اقتصاد هر شهروندی وظیفه ای دارد. خروج از بحران نیازمند یک اتحاد واقعی و عملگراست. متأسفانه در سال های گذشته شعارهای پوپولیستی، چهره اتحاد عملگرا را خدشه دار کرده است و تشکیل این اتحاد را دشوارتر از قبل کرده است. ▶

حجت الاسلام محسنی اژه ای همچنین طی تذکر دیگری با اشاره به موضوع قطع اینترنت در برخی از مناطق همزمان با روزهای برگزاری کنکور اظهار داشت: «اینکه جهت حفظ حقوق شرکت کنندگان در کنکور و جلوگیری از تقلب تمهیداتی اندیشیده شود حتما امری ضروری و لازم است اما قطع اینترنت در ساعات برگزاری کنکور برای مردم و امور روزمره و اداری آنها به صورت قابل توجهی مشکل ایجاد کرد.»

رییس عدلیه افزود: «بر همین مبنا ضروری است رئیس سازمان بازرسی بررسی های ناظر بر این موضوع را از این حیث که چه راه های جایگزینی وجود دارد و در سایر کشورهای دنیا چه تدابیری به منظور جلوگیری از وقوع تقلب در آزمون ها بدون قطع اینترنت صورت می گیرد، انجام دهد.»

رییس دستگاه قضا در همین راستا با بیان اینکه قطع اینترنت، راه منطقی قابل قبولی برای جلوگیری از تقلب در کنکور نیست، گفت: «علی ایحال باید برای کنکورهای آتی تدبیری در این زمینه صورت گیرد.» ▶

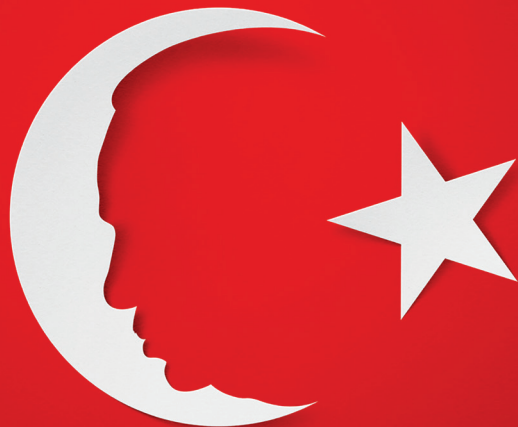
به آنها مسترد نمی شود و حتی در مواردی مدارس برای وصول چک های دریافتی از والدین دانش آموزان اقدام می کنند.»

رییس دستگاه قضا افزود: «بر همین مبنا مطلوب است دادستان کل کشور ضمن شنیدن اظهارات مسئولان مربوطه در آموزش و پرورش و همچنین اولیا، تدابیر لازم را پیرامون رفع این مشکل اتخاذ کند.»

قطعی اینترنت، اپیدمی امروز اژه ای: سازمان بازرسی چاره جویی کند

■ **قطعی اینترنت منطقی نیست**
رییس قوه قضاییه: «قطع اینترنت، راه منطقی قابل قبولی برای جلوگیری از تقلب در کنکور نیست»

حجت الاسلام محسنی اژه ای در حاشیه نشستی در قوه قضاییه با اشاره به میزان تعطیلی مدارس در سال تحصیلی جاری و مشکلاتی که از این ناحیه متوجه والدین و دانش آموزان شده است، گفت: «به استثنای موضوعات مرتبط با مضامین آموزشی و تربیتی که در محل خود قابل بررسی است، یکی از مشکلاتی که به واسطه تعطیلی متکثر مدارس در سال تحصیلی جاری رخ داد، مقوله دریافت و جوجه اولیاء دانش آموزان برای هزینه های مربوط به سرویس ایاب و ذهاب و تغذیه محصلان بود. بعضاً اولیاء دانش آموزان گلایه دارند که با توجه به تعطیلی زیاد مدارس در این سال تحصیلی، پول دریافت شده از آنها برای سرویس رفت و آمد و همچنین تغذیه دانش آموزان،

پروژه داپ؛ چه بر سر منطقه می آورد؟

ترکیه در اندیشه رهبری منطقه

فرهاد فیضی پور

پروژه داپ کشور ترکیه روی رود ارس و به مرکزیت استان ارزروم در دو دهه قبل کلید خورد و منجر به ساخت سدهای متعددی گردید که معروف ترین آن‌ها کاراکورت به معنی گرگ سیاه نام دارد!

طبق بررسی‌ها پروژه داپ متشکل از برنامه ساخت سدهای متعدد روی رود ارس می‌باشد که این امر نقض کامل موضوع حبابه کشورهای منطقه است. سد کاراکورت سدی است که بر سر شاخه اصلی رود ارس احداث شده است و باعث کاهش شدید آب رود ارس می‌شود.

احداث سدهای متعدد روی ارس کشورهای پایین دست این رود را که مهم‌ترین آن‌ها ایران است را به شدت دچار مشکل خواهد کرد. استان‌های آذربایجان شرقی، غربی و استان اردبیل استان‌هایی هستند که آب رود ارس مایه حیات آن‌ها است.

امنیت غذایی ایران به شدت وابسته به مناطق شمال غربی کشور و دشت‌های بابرکت آن است که با این اقدام ترکیه امنیت غذایی کشور نیز به خطر می‌افتد. ادامه حیات دشت‌هایی مانند دشت زنگنه، دشت زیدون، دشت شیپلو، دشت پلدشت و مهم‌ترین این دشت‌ها؛ دشت وسیع مغان به آب رودخانه ارس وابسته است.

متأسفانه هیچ قرارداد و معاهده‌ای در مورد رود ارس بین کشورهای حوزه آن وجود ندارد و نبود چهارچوب و قانون دست کشور ترکیه را در افراط‌گرایی خود باز گذاشته است. البته معاهده‌های دو جانبه‌ای بین کشورها در مورد دیگر وجود دارد اما نیاز است تا مذاکرات لازم صورت پذیرد و معاهده‌ای چند جانبه میان کشورهای حوزه رود ارس به امضا برسد.

طبق اعلام مقامات کشور ترکیه هدف از استارت پروژه داپ، توسعه در حوزه کشاورزی و دامداری است؛ اما واقعیت این است که این آب در دستان ترکیه تبدیل به یک اهرم فشار سیاسی علیه رقبایش شده است. هر چند خود مقامات ترک نیز این موضوع را می‌پذیرند که از این قدرت علیه کردهای منطقه استفاده می‌کنند اما رقبای ترکیه فقط محدود به کردهای منطقه نیست.

ایران، ارمنستان، آذربایجان، عراق و سوریه از مهم‌ترین رقبای کشور ترکیه محسوب می‌شوند که از نظر سیاسی و اقتصادی با ترکیه در تضاد هستند. نکته جالبی که در این بین وجود دارد این است که ظرفیت تنها دو سد ایریسو و سد آتاتورک از ظرفیت تمامی سدهای ایران بیشتر است.

ترکیه آب را بست هوای پاک از ایران رخت بر بست. چندی پیش بود که ریزگردها حتی به استان تهران نیز رسید و شاخص کیفیت هوا را برای تمامی گروه‌ها ناسالم کرد. میدا حجم زیادی از ریزگرد های مهاجم به ایران کشورهای عراق و سوریه است. وابسته شدن مسیر رود ارس و کم شدن آب دجله و فرات آب تالاب‌های وسیع حاشیه دجله و فرات با مصرف بی رویه رو به خشکی می‌روند و در نتیجه هورها و تالاب‌های وسیع بین‌النهرین خشک خواهند شد.

بستر این تالاب‌ها انباشته از میلیاردها تن رسوبات ریزدانه است. از روزی که انگلیسی‌ها اولین سد را در عراق احداث کردند تا پایان دهه ۶۰ میلادی برداشت محدود آب، طبیعت را آزار نمی‌داد. اما سودای رشد و توسعه و بهره برداری بی‌رویه با مرور زمان به کل شرایط را تغییر داد.

سد سازی شتابان عراق و سوریه، به علت نا آرامی‌های خاور میانه متوقف شد اما پروژه داپ ترکیه، همچنان برای احداث سدهای جدید ادامه دارد. ظرفیت سدهای موجود حوزه فرات به بیش از ۴ برابر حجم آب متوسط سالیانه کل رودخانه رسیده است. همانطور که پیش‌تر اشاره کردیم سد آتاتورک می‌تواند

به تنهایی آب دو سال رودخانه بزرگ فرات را تامین کند. در پی استارت پروژه موسوم به گاپ، سازمان ملل گزارشی ارائه داد که بر اساس آن ۸۶ درصد نیازهای دجله خشک شده‌اند.

نظر جمعی از فعالان محیط زیست حاکی از آن است که آثار مخرب این پروژه منفعت طلبانه ترکیه در بلند مدت کمتر از بمب اتم نیست. با تغییر در اقلیم مناطق غربی ایران باید هر ساله منتظر اوج گرفتن حضور ریزگردها در کشور باشیم. آثار مخرب تغییر اقلیم در بلند مدت می‌تواند شاخص کیفیت زندگی و توسعه انسانی را کاهش دهد. شیوع بیماری‌ها، بیکاری و کاهش نرخ امید به زندگی از سایر آثار این اقدام کشور ترکیه است. پذیرش این شرایط از طرف کشورهای ایران، عراق و حتی سوریه حق تنفس کردن را هم در آینده نه چندان دور از شهروندان این سه کشور سلب خواهد کرد.

جرقه راه اندازی داپ

تورگوت اوزال؛ هشتمین رئیس جمهور ترکیه نوین، در دهه ۸۰ تصمیم گرفت ایالات فقیر و ناراضی آناتولی را با استفاده از منابع آبی کافی این منطقه توسعه دهد که با گذشت زمان و رشد کشاورزی و دامداری این مناطق به استان‌های زندگی مرفه نزدیک شد. پروژه داپ بر محور مهار آب برای کشاورزی و تولید برق، توجیه اقتصادی خوبی ارائه داد.

دستاوردهای پروژه داپ تا کنون برای ترکیه

میانگین ۳ برابر کردن تولید محصولات وابسته به آب و ۳ برابر کردن درآمد سرانه محلی و ایجاد ۲ میلیون شغل. جذب ۳۲ میلیارد دلار سرمایه گذاری عمومی که صرف ساخت ۲۲ سد، ۱۹ نیروگاه برق آبی و شبکه‌های آبیاری شد. تولید ۷۵۰۰ مگاوات برق ارزان و دو برابر شدن تولید انرژی برقی کشور ترکیه. دستاوردهای اولیه داپ، دلگرم کننده بود. نسبت درآمد منطقه به درآمد ترکیه از ۴ درصد به حدود ۶ درصد رسید. صادرات منطقه ۱۷ برابر و سهمش در سید صادرات ملی ۳ برابر شد. تا سال ۲۰۱۳ معادل ۵ میلیارد دلار برق آبی فروخته شد. اتوبانها چند برابر شد. ۱۶ منطقه صنعتی و ۳۵ شهرک SME نیز ساخته شد. ۶ فرودگاه جدید و مدرن در کشور ترکیه به بهره برداری رسید و فرودگاه‌های قدیمی از چرخه خارج شد.

همه این موارد نشانه‌های توسعه است. جنگ و نا آرامی در سوریه و به دنبال آن در کشور عراق این فرصت را به کردهای مخالف ترکیه داد تا عملیات‌هایی علیه دولت ترکیه تدارک ببینند. این جو متشنج شرایط را به گونه‌ای رقم زد که روند پیشروی پروژه داپ را به تعویق انداخت. با این حال تا سال ۲۰۱۴ میلادی حدود ۱۶ سد در کشور ترکیه به بهره برداری رسید که سد آتاتورک روی فرات با مخزن ۴۸ میلیارد متر مکعب مهم‌ترین و بزرگ‌ترین آن بود.

طبق بررسی کارشناسان اقتصادی سهم داپ در سید سرمایه گذاری عمومی ترکیه، تا سال ۲۰۰۷ حدود ۵ درصد بود که بعدها با ۱۰ درصد افزایش به حدود ۱۵ درصد هم رسید. پیش‌تر نوشتیم که هیچ قرارداد تقسیم آبی که مزاحم اهداف منفعت محور ترکیه نباشد، وجود ندارد. قواعد بین‌المللی، در مورد حق تاریخی پایین دست، قابل تفسیر اما فاقد ضمانت اجرایی می‌باشند. ترکیه، در حال تثبیت قدرت آبی خود به عنوان یک مولفه قدرت ملی است. در طول سال‌های گذشته بارها ثابت شده است که کشور ترکیه اصطلاحاً یک کشور حزب باد است و منافع ملی خود را بر هر موضوع دیگری اولویت می‌دهد. لازم است ائتلافی شکل بگیرد تا از بدتر شدن اوضاع اقلیمی منطقه جلوگیری شود. ▶

تورگوت اوزال؛ هشتمین رئیس جمهور ترکیه نوین، در دهه ۸۰ تصمیم گرفت ایالات فقیر و ناراضی آناتولی را با استفاده از منابع آبی کافی این منطقه توسعه دهد

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: حسن بشارت‌نیا
هیئت تحریریه: عبدالرحمن آزاد، مرصاد رنگرز، عبدالعلی مجد، علی رهنما، فرشته کریمی‌مان و فرهاد قیسی پور، کیوان سیدباقری
مدیر بازرگانی: علیرضا بابایی ۰۹۱۲۹۰۵۲۵۶۱
طراحی و صفحه‌بندی: آتلیه اقلیم سبز
مدیر هنری: علیرضا حاج میرزاییا
سامانه پیامکی نشریه و روابط عمومی (مرصاد رنگرز): ۰۹۲۰۱۲۶۰۰۲۲
چاپ عصر آتیه پابنتخت: خیابان جمهوری اسلامی، کوچه مراغه‌ای، پلاک ۱۴
نشانی: میدان بهارستان کوچه جورکش بن بست طالقانی پلاک ۷
تلفن: ۳۶۹۱۵۸۴۲

حمله نماینده مجلس به تیم اقتصادی دولت

عضو کمیسیون برنامه‌ها اشاره به قیمت کالاها گفت: متأسفانه شاهد تغییر لحظه‌ای نرخ قیمت کالاها اساسی بوده و معلوم نیست که تیم اقتصادی دولت قرار است در این حوزه چه اقدامی انجام دهد. سمیه محمودی در تذکری شفاهی در جریان جلسه شورای اسلامی بیان کرد: آقای رئیس جمهور شما دستور دادید که قیمت ۱۰ کالای اساسی تا پایان ماه

مبارک رمضان تثبیت شود، اما سوال این است که این تثبیت قیمت با نرخ یک ساعت گذشته صورت خواهد گرفت یا با نرخ فردا. متأسفانه شاهد افزایش لحظه‌ای قیمت‌ها هستیم، وی در ادامه اظهار کرد: آیا تیم اقتصادی دولت از قیمت نجومی و کم‌رشدن کالاها اساسی خبر دارد؟ آیا قرار است فردای ماه رمضان که مهلت قیمت‌های دستوری پایان یافت باز هم قیمت کالاها گران شود؟ انتظار می‌رود از تمام ظرفیت‌های کارشناسی و متخصصان حوزه اقتصادی برای سروسامان دادن به وضعیت اقتصاد کشور استفاده شود.

مرصاد رنگرز / دبیر تحریریه

عقل‌گرایی و تجربه‌گرایی در ایران امروز دو مولفه‌ای است که چه در حاکمیت و چه در میان توده‌های مردم فراموش شده نشانگر آن آزمون و خطایی است که حاکمیت و آحاد مردم در آن گرفتار شده‌اند. در میان حاکمیت در طول چهل و سه سال اخیر دائم در حال آزمون و خطا در حوزه‌های مختلف فرهنگی، اقتصادی و سیاسی هستیم و آحاد مردم به‌روزمی‌افتاده‌اند.

آزمون و خطا در حاکمیت

در سیاست خارجی در نوسان بوده‌ایم و نتوانستیم به غیر از سیاست مقاومت که از ایدئولوژی کانالیزه شده حضرت امام (ره) بودیم با فراتر بگذاریم و سطحی از ارتباط را با جامعه جهانی برقرار کنیم و به طور پیوسته رابطه نوسانی با کشورهای تاثیرگذار را از خود دور داریم. در مسائل فرهنگی نیز نتوانستیم دیالوگی میان مردم به‌عنوان توده‌های جامعه برقرار کنیم و سیاست مشخصی در حوزه فرهنگ اسلامی، دیالوگ فرهنگی میان حاکمیت و جامعه برقرار کنیم و ضعف آموزشی در آن به شدت دیده می‌شود. سرآمد این آزمون و خطاهای حاکمیت در بخش اقتصاد است، در وهله اول نتوانستیم اقتصاد اسلامی را از حد هدف‌گذاری به برنامه تبدیل کنیم و دائم در دولت‌های مختلف در میان

دیالوگ توده‌ها با حاکمیت

انسان‌های بی‌سر

اقتصاد سوسیالیستی و سرمایه‌داری در حرکت بوده‌ایم و وقتی تحریم‌ها هم اثرگذارتر شد این نقص در مدیریت بیش‌تر از پیش نمایان شد. شاید اصلی‌ترین دلیل ضعف در ساختار نبود، در نبود یک اتاق فکر منسجم، عقل‌گرا با نگاه به تجربه گذشته و دیگر کشورها بود. در نهایت این حاکمیت بدون

عقل و استفاده از تجربه به روزمره افتاد.

توده‌های فراموش کار

در پس از انقلاب سال ۱۳۵۷ نسل جوانی شکل گرفت که در جمهوری اسلامی به دنیا آمد، بزرگ شد و پرورش یافت این چند نسل در سیستم

عقل و استفاده از تجربه به روزمره افتاد. توده‌های فراموش کار در پس از انقلاب سال ۱۳۵۷ نسل جوانی شکل گرفت که در جمهوری اسلامی به دنیا آمد، بزرگ شد و پرورش یافت این چند نسل در سیستم

آموزشی مدرک‌گرا، رشد کرد تا بتواند کسب و کار خود را بنا کند و عملاً متخصص مدرک‌گرا شد به دنبال میز؛ تا بتواند صرفاً به موقعیتی دست یابد بی آن که از نظر تفکر، عقل‌گرایی و سطح مطالعه به حدی از درجه خلأ و مدیریت رسیده باشد، هدف‌ها معطوف می‌شود و هر آن کس که رسید سر نوشت بند قیل را پیدا کرد و هر آن کس که نرسید، سر خورده شد. فکر نکرد، مطالعه نکرد و به روزمره افتاد. آن بخشی از توده هم که فکر داشت، استعداد داشت و به میز نرسید، مهاجرت کرد یا مغضوب شد چون به روند آزمون و خطا معترض شد؛ پس در نهایت...

دیالوگ آدم‌های بی‌سر

حاکمیت بدون برنامه؛ توده سرخورده؛ آدم‌هایی که دیگر فکر ندارند، خلأ قیل ندارند، انگار بذر ناامیدی در آن‌ها کاشته شده در میان رفت و آمد دولت‌ها، نمی‌دانند چه چیزی درست است و چه چیزی غلط، چه حاکمیت چه توده مردم همه سردرگم شده‌اند، دیالوگی در سردرگمی برقرار نمی‌شود. در نبود دیالوگ صداها بلند می‌شود، داد و فریاد و هر چه این بیشتر می‌شود شنیده شدن کمتر، خشونت بالا می‌گیرد و آتشی به جان حاکمیت و توده‌ها می‌اندازد که در پس آن معلوم نیست چه خواهد شد...
سرنوشت را باید با دیالوگ، فکر و آدم‌های با «سر» ساخت نه آدم‌های بی‌سر...

سرهنگ کاکاوند، رئیس بسیج اصناف تهران عنوان کرد

ایجاد رابطه مستقیم بین دستگاه‌ها و واحدهای صنفی

روسای ادارات و مسئولان مالیاتی در اتحادیه‌های صنفی برگزار شود و مودیان صنفی به صورت مستقیم مسائل و مشکلات مالیاتی خود را عنوان کنند؛ در این میان مودیان و کسبه باید توجه داشته باشند که باید مدارک و مستندات لازم را به همراه داشته باشند تا برای بررسی در اختیار مسئولان قرار گیرد؛ ضمن اینکه مقرر شده ظرف دو سه روز موارد عنوان شده در سازمان بررسی و نتایج اعلام شود.
رئیس بسیج اصناف تهران تاکید کرد: هدف اصلی طرح مذکور ایجاد ارتباط نزدیک و بدون واسطه مودیان و اعضای صنفی با مسئولان مرتبط مالیاتی در راستای تسهیل و تسریع رسیدگی به مشکلات مالیاتی صنوف است که امیدواریم با تعداد بیشتر جلساتی که برگزار می‌شود به الگوی بهتر و کارتری دست یابیم.
سرهنگ کاکاوند در پایان اظهار داشت: از تمامی اتحادیه‌های صنفی درخواست می‌شود برای دستیابی به نتایج بهتر از تشکیل این جلسات اولاً با تعیین اولویت‌های لازم، اعضایی به جلسه دعوت شوند که مشکل مالیاتی داشته باشند تا با طرح مشکل و قیل از برگزاری جلسه آن را به ما انتقال دهند تا بتوانیم با هماهنگی بیشتر سریع‌تر نتیجه بگیریم. لازم به یادآوری است اتحادیه‌های مربوطه یا مدیران و مسئولان راسته بازارها باید موضوع را به مسئولان ذیربط در اتاق اصناف تهران (جناب آقای رستگار) به صورت کتبی اعلام کنند تا در نوبت قرار گیرند.

سرهنگ نعمت کاکاوند، رئیس بسیج اصناف تهران گفت: اصناف چالش‌ها و مشکلات عدیده‌ای با مراکز مختلف دولتی از جمله سازمان امور مالیاتی دارند که در راستای تسهیل و سرعت بخشی به حل و فصل مشکلات مالیاتی آنها موضوع تشکیل میز خدمت سازمان امور مالیاتی عنوان گردید.
رئیس بسیج اصناف تهران بیان کرد: با هماهنگی و مشارکت حوزه مقاومت بسیج سازمان امور مالیاتی و مسئولان سازمان امور مالیاتی، اتاق اصناف و بسیج اصناف کار شروع و مقرر شد در اولین گام جلساتی در اتحادیه‌های صنفی با حضور مسئولان سازمان امور صنفی برگزار شود.
وی ادامه داد: خوشبختانه در این رابطه تاکنون سه میز خدمت سازمان امور مالیاتی جهت رفع مشکلات مالیاتی کسبه فروشندگان آهن، وسایل ایمنی و فروشندگان پوشاک تهران در اتحادیه‌های صنفی مربوطه و مسجد امام بازار تهران تشکیل شد که مهمترین بازخورد آن ارتباط مستقیم و رو در روی مسئولان سازمان امور مالیاتی با مودیان صنفی بود که هم به لحاظ روانی نتیجه بخش بود و هم مسلماً آثار بسیار مثبتی به همراه داشت که از جمله آنها می‌توان به رفع مسائل مرتبط اشاره کرد. بخشودگی جرایم مالیاتی، تقسیم در پرداخت مالیات‌ها و... از دیگر دستاوردهای این جلسات محسوب می‌شود.
سرهنگ کاکاوند در خصوص نحوه برگزاری این جلسات اظهار داشت: قرار است این جلسات با حضور مدیران کل ادارات مالیاتی مراکز تهران، معاونان،

نگاه اجمالی بر شرکت داننا تجارت توانا

شرکت داننا تجارت توانا با نصاب اختصاری دی تی تی (D.T.T)، تشکیل شده از دو شرکت ثبتی می‌باشد که به صورت کاملاً خصوصی فعالیت حرفه‌ای را در زمینه تولید- واردات- صادرات قطعات یدکی خودروهای سنگین صورت می‌دهد. شرکت ثبتی اول، تهران فرگوسن با نماد اختصاری "تی اف (TF)" است که در سال ۱۳۷۰ تأسیس و فعالیت خود را در حوزه واردات- تولید- بخش و فروش- قطعات یدکی لیفتراک‌های بلغاری (بالکانکار)، مونتاژ و ساخته شده در شرکت لیفتراک سازی ایران، لیفتراک‌های دو، تریپل، کوما، تسوس، سیاهان، تراکتورهای مسی فرگوسن و موتورهای پرگینز انگلستان ساخته شده در شرکت تراکتور سازی ایران آغاز نموده است و از سال ۱۳۷۴ به عنوان یکی از تأمین‌کنندگان اصلی قطعات یدکی لیفتراک و تراکتور در ایران محسوب می‌گردد و تاکنون با افتخار با وجود بیش از ۱۰۰۰ مشتری ثابت و نماینده‌های خود در تمام نقاط ایران مشغول به فعالیت می‌باشد. شرکت ثبتی دوم، داننا تجارت توانا با نماد اختصاری (D.T.T) است که در سال ۱۳۸۴ فعالیت گسترده حرفه‌ای خود را در زمینه واردات و صادرات- تولید قطعات یدکی خودروهای سنگین ریلی- زمینی- دریایی به صورت عمده در داخل و خارج از کشور آغاز و تاکنون نیز به عنوان یکی از تأمین‌کنندگان واحدهای تولیدی و صنعتی عظیم کشور از جمله: شرکت‌های نفتی، پتروشیمی، پالایشگاه‌ها، بانادر، شرکت‌های فولادی، ایران خودرو، سایپا، نفت ایران و... فعالیت می‌نماید. افتخار ما در این است در سه دهه گذشته بیشترین سعی در داخلی‌سازی و استفاده از توانمندی واحدهای تولیدی داخلی بوده است و بسیاری از قطعات در حال حاضر با کیفیت بسیار قابل قبول در داخل تولید می‌گردد که تحت برندهای (D.T.T)، یا (TF) به بازار داخلی عرضه می‌گردد.

تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۸۳۳۲۹
فکس: ۳۳۱۱۴۷۷۸

ایمیل: info@danatejarat.com
آیدی اینستاگرام: danatejarat

نام بازرگانی: داننا تجارت توانا
آدرس سایت: www.danatejarat.com